

CUỘC SỐNG NGOẠN MỤC của TINH LINH

(1)

(Fairies at Work and at Play)

GEOFFREY HODSON - 1925

Thanh Thiên dịch

CHƯƠNG I

BROWNIES và ELVES

Các chú lùn brownies mà tôi quan sát có chi tiết thay đổi đáng kể nhưng luôn luôn có một số đặc tính chung không thể nhầm lẫn được.

Y phục lúc nào cũng thấy thuộc thời trung cổ không thay đổi, gồm áo nâu ngấn, đôi khi cổ lá sen rộng, nút bóng loáng, quần có giấy đeo màu nâu ngấn tới đầu gối, vớ thô, đôi khi mang đôi bốt nhà nông nặng chịch, lúc khác thì đôi giày nhẹ nhàng hơn, mũi dài và nhọn. Các kiểu giày còn thay đổi theo câu chuyện sẽ tả về sau.

Nón hay đội có chóp nhọn, dài, có khi nón cứng vành sụp thay cho nón đội lúc ngủ giống như làm bằng da hươu thường đội. Ở các nhóm làm việc bận rộn hơn, ta thấy chúng có mang yếm gần giống như yếm thợ rèn, có thêm khóa. Brownie đi làm việc giả bộ mang theo đồ nghề, nhiều nhất là cuốc, xẻng, nện vào đất hăng hái.

Hình thể brownie thay đổi, có nhóm lùn, bè người, thân tròn mập và chân tay ngắn. Nhóm khác ốm coi trẻ trung. Chúng cao từ 10 đến 30cm. Thường thường có gương mặt người già, lông mày xám, có râu mép, râu cằm, nét mặt đỏ, người coi vẻ dạn dầy. Mắt nhỏ và mỗi một, trợn gương mặt hiền lành, giản dị và hơi ương ngạnh.

Về tính tình chúng là sinh vật ưa trò chuyện và thân mật, sống thành bộ lạc và như hầu hết dân cư thần tiên, rất hay bắt chước thói quen, quần áo, cách làm việc và cách chơi đùa của người. Tinh linh thuộc về đất, có nhiều nét đơn sơ mộc mạc của nhà nông, nói chung thì vẻ ngoài của chúng chắc chắn là phỏng theo dân quê vào thời trung cổ. Ta không rõ sinh vật đóng vai trò gì trong sinh hoạt của thiên nhiên, nhưng hay gặp chú lùn ở trên hay sát dưới mặt đất và ở giữa rễ cây, bụi cỏ.

Tôi thấy chúng đào rất chăm chú giữa rễ cây đang lớn nhưng trọn hoạt động của brownie lại biểu lộ vẻ nghiêm trang giả vờ, làm bộ, như trẻ con chơi trò người lớn, nên không sao biết rõ là chúng đang làm việc hay đang chơi. Những lần gặp gỡ chúng được thuật lại dưới đây có thể giúp ta hiểu phần nào về sinh vật.

Một Làng Brownie.

Trong rừng dây cây sồi và hạt dẻ, cây du.

Lake District. June 28, 1922.

Trên bờ dốc đứng của một vách đá ở bờ phía tây của Thirlmere có một làng brownies đông đảo; chúng ở ngay bên dưới mặt đất và dành thì giờ ngang nhau ở bên dưới và bên trên mặt đất. Tôi thấy một số nhà bé tí xít, chỉ ngay dưới mặt đất của sườn đồi. Nhà thật khang trang, phần lớn có dáng vẻ bằng gỗ mái lợp lá, có cửa sổ và cửa ra vào. Chúng rải rác không đều trên sườn đồi, có brownie đi lại chung quanh nhà và giữa rễ cây cùng đất đá. Tôi chọn đại một chú lùn và dưới đây là phần quan sát về chú.

Sinh vật cao chừng 15cm, trông giống như ông lão, đội nón nâu có chóp mũ xướng như nón đội khi đi ngủ, mặc bộ quần áo nâu, mang vớ và bốt. Gương mặt có râu xám, trông như dân quê mộc mạc thuở xưa. Chắc chắn đó là do chúng bắt chước cảnh thôn dã tuy tôi không thấy một bà brownie nào trong làng thần tiên này. Brownie đông nghẹt trên sườn đồi này nhưng không khác nhau mấy về hình dạng, vẻ mặt hay óc thông minh. Dường như chúng ở đây từ lâu lắm rồi. Chúng khác những chú lùn tôi đã thấy khi trước ở điểm chúng không có vẻ như làm

việc gì có liên hệ với sinh hoạt của thiên nhiên; tuy chúng quý chuộng cây, không thấy chúng làm việc gì cho cây cả.

Một chú lùn tính còn trẻ con sống ở vùng này giờ tiến lại gần tôi, đứng bên phải chừng gần một thước, đang muốn ra về 'ta đây' bằng cách hoa chân múa tay với óc khôi hài thật giản dị. Chú ốm hơn hẳn so với các brownie có vẻ lớn tuổi hơn, và cũng có thêm màu sắc, nón hình chóp buồng thông sau lưng màu đỏ và bộ áo nâu có lẫn chút xanh lục. Tôi thấy khó mà tin chú là brownie, vì bàn chân thon nhọn ở đầu, ống chân dài lỏng không, tay lớn quá khổ so với thân hình. Sinh vật đặt tay trái lên hông, lấy tay phải chỉ về hướng khu rừng như hãnh diện phơi bày vẻ đẹp của chốn đây; ta thấy thêm vào lòng tự phụ còn có sự huênh hoang và thói tự mãn trẻ con. Mặt nhắn nhụi đỏ hồng, mắt nhỏ, mũi và cằm nhô ra, môi rất rộng và lại càng rộng hơn nữa khi nở nụ cười. Cử chỉ và dáng điệu chú lùn thật kinh ngạc. Thân hình dẻo tới nỗi chú có thể uốn ngửa hay vẹo vọ thành bất cứ tư thế nào.

Tôi không thể khuyến dụ chú tiến lại gần hơn vì tinh linh lập tức tỏ ra ngần ngại. Chú tỏ vẻ không thoải mái nhưng tôi nghĩ chú sợ hãi thực. Hào quang của người bất hòa đối với chú và có lẽ tinh linh bị mất thăng bằng khi đứng bên trong nó. Ngược lại tôi ý thức là hình dạng chú thật mỏng manh như sương khói, phù du như hơi gió thoảng mà lại có đường nét rất rõ, với chi tiết sắc nét.

Nhìn lại làng brownie và cố gắng nắm lấy chi tiết, tôi bắt gặp vài chuyện lạ lùng, thí dụ khi nhìn sâu vào nhà bọn chúng tôi ngạc nhiên thấy bên trong không có gì, tức là khi bước qua cửa vào nhà thì chỉ thấy trống lỗng! Hình dạng cái nhà bên ngoài thật nên thơ, đẹp đẽ nhưng bên trong chỉ là khoảng tối đen. Áo tưởng về ngôi nhà mất biệt khi ta trụ tâm thức vào bên trong căn nhà, trọn cái mà ta thấy được là những đường từ lực thanh nhẹ tuôn chảy. Tinh linh bước qua cửa vào nhà rồi bỏ dạng brownie và chìm sâu vào lòng đất trong trạng thái vô dạng. Cả bọn có vẻ như bận rộn, đi tới lui trong vùng giả vờ tất bật lắm, nhưng theo tôi đó chỉ thuần là tưởng tượng. Thấy như chúng không liên lạc chuyện trò nhiều với nhau, ai nấy chăm chăm chỉ biết có mình mà thôi.

Nhà cửa không thuộc về một ai hay nhóm nào, bất cứ tinh linh nào cũng dùng được, 'dùng' đây chỉ có nghĩa là đi ra hay đi vào qua cửa. Chúng tỏ vẻ hài lòng khi ngắm nhìn bề ngoài mấy căn nhà. Tôi không thấy chú lùn có dụng cụ làm việc, túi xách hay yếm như đã thấy ở những dịp khác. Thấy như chúng kém thông minh hơn và chưa tiến hóa bằng các brownie khác mà tôi đã gặp, cũng như vị kỷ hơn và sống vẫn vợ không mục đích hơn bọn khác.

Brownie Trong Nhà.

Preston.

January, 1922.

Vài tuần qua nhà tôi và tôi cảm biết sự hiện diện của một brownie trong nhà. Mới đầu tôi thấy sinh vật trong bếp trên kệ, rồi sau đó ở lối đi và phòng khách. Chú nhỏ có bề ngoài và tâm thức khác đôi chút với brownie làm việc mà chúng ta đã nói. Tối nay chú vào phòng khách xuyên qua cửa đóng, tôi thấy chú đi qua lại cánh cửa mấy lần. Chú nhỏ bắt đầu chạy giỡn quanh phòng, và thỉnh thoảng những vệt lóe sáng ở cõi ether đi kèm với cử động lạnh lẽu của chú làm tôi chú ý. Nhìn brownie tôi đoán là những cử động ấy biểu lộ nỗi hân hoan của chú khi tôi về nhà sau khi đi vắng ba ngày. Rõ ràng là chú đã coi mình như người nhà, và lại như có ý rằng chú đã coi chúng tôi như người thân của chú. Chuyện làm chú sung sướng lắm, và tìm cách tỏ ra ý là chú thuộc nơi này.

Brownie cao chừng 13-15cm, đội nón chóp nhọn màu nâu giống như làm bằng da hươu, lệch sau đầu. Mặt

nhấn nhụi, sáng sửa trẻ trung, tươi mát và mắt nâu sậm. Cổ hơi dài và ốm theo cái nhìn của chúng ta. Chú mặc áo có đuôi sát người màu xanh lục, quần dài tới gối có dây đeo, vớ dầy màu nâu xám; lúc này đây chú mang boots rộng có hơi quá khổ so với thân người.

Chú nhỏ rất linh hoạt, thân mật và rõ ràng là có cảm tình với chúng tôi, tuy bình thường chúng tôi không biết sự hiện diện của chú. Tôi đoán nhà bếp là chỗ của chú nhỏ, và nhìn thấy nồi niêu, soong chảo vì lẽ gì đó làm brownie thích thú. Và cũng không giống như những chú lùn đã gặp trước, sinh vật không thuộc vào một bầy, và xem ra như không có bà con thân thuộc. Tôi vừa nói xong như vậy thì brownie đang ngồi từ lúc đầu tôi khởi sự tả chú bỗng nhìn lên, lộ ra vẻ thật rõ ràng là về riêng phần chú, chú coi chúng tôi là người thân họ hàng.

Tinh linh nghĩ ra trò chơi riêng, tự vui đùa lấy một mình. Theo cách của chú, tinh linh lý tưởng hóa ngôi nhà, lò sưởi, chuyện trong nhà, và rất thỏa mãn là chú thuộc về ngôi nhà. Trí thông minh của chú trẻ thơ một cách kỳ lạ, không có óc lý luận và có rất ít cái mà ta gọi là bản năng ở loài vật. Sinh vật chơi đùa, giải trí theo óc tưởng tượng của mình, và khi làm vậy thường rút vào một góc nhà không còn màng đến những gì bên ngoài thế giới tư tưởng mà tinh linh tự tạo cho mình. Tôi thấy nó giống như khối sương ảo tưởng màu xanh tím nhạt, bao phủ chú tựa cái kén rộng; trong đó tinh linh chơi đùa như trẻ con chơi gạch xây nhà. Chú biết việc chúng tôi rời nhà hay về nhà, và tỏ ra rõ nhất khi vào dịp gần đây chúng tôi sửa soạn đi xa mười ngày. Ngoài việc nhận ảnh hưởng của hào quang con người lên mình, tôi không thấy sự hiện diện của chú có mục đích gì. Không giống như chuyện thần tiên, không thấy chú làm việc gì phụ giúp trong nhà cả! Dù không hiện ra bằng xác thân vật chất, tinh linh có thể làm cho thân xác thấy rõ hơn và biến đổi từ hình thể vừa nói thành cái thanh nhẹ hơn.

Để Tạo Đôi Bốt Thần Tiên.

Helvellyn.

November 1921.

Trong bầy tinh linh ở sườn đồi này kể chúng tôi thấy đầu tiên là một brownie đã già, vừa khi chúng tôi ngồi xuống chú đi ra ngoài bìa cánh rừng thông nhỏ sau lưng chúng tôi.

Sinh vật cao chừng 15-20cm, đội nón chóp nhọn, giống như hình nón không hoàn hảo mấy, mặc áo khoác màu xanh lục, gấu lượn hình vỏ sò phủ tới hông có viền nâu; áo cài nút có cổ rộng cũng cắt hình vỏ sò ở bìa và viền, thêm cái quần nữa là đủ bộ. Mới đầu chú lộ ra đôi chân giống elf (tức dài và thon nhọn ở đầu), râu thưa dài màu xám, cả gương mặt và thân hình ốm và khắc khổ hơn các chú lùn thường thấy. Chú gọi tôi nhớ đến hình tựa như Chú Sam của nước Mỹ.

Tinh linh chú ý nhiều đến con chó của bọn tôi, tiến lại gần mũi nó không sợ tí nào. Hình như chú không thể nhìn chúng tôi như là một nhóm. Chú biết có người nhưng cái chi tiết đầu tiên làm tinh linh để ý là loại boots nhà binh tôi mang bằng vải có đế cao su. Nhìn kỹ đôi boots rồi tinh linh bắt đầu làm cho mình một đôi khá giống mà chú rất hãnh diện. Hình tư tưởng đơn giản của chú đủ thành hình đôi boots tương tự phủ chân mà chú ngắm rất hãnh diện. Sau khi nghênh ngang đi tới lui một chốc như để quen chân, tinh linh bước vào rừng.

ELVES

Tôi có rất ít kinh nghiệm rất ít về elf, chỉ có hai quan sát ngắn dưới đây về loại elf không thường gặp ở miền quê, nơi tôi đến để nghiên cứu. Elf khác những tinh linh khác ở điểm không thấy chúng mặc quần áo giống người, và thân hình chúng như làm bằng một khối thạch cứng, hoàn toàn không có nội tạng.

Elf Rừng.

Dưới cây du trong rừng tại Cottingly.

August, 1921.

Hai elf rừng nhỏ bé chạy trên đất ngang qua chúng tôi khi chúng tôi ngồi trên thân cây nằm trên đất. Thấy bọn tôi, chúng dừng lại, cách xa chừng 1,7m rồi đứng ngó thích thú lắm mà không sợ chút nào. Coi sinh vật như mặc quần áo sát da bó chặt, phản chiếu ánh sáng như bị ướt và có màu vỏ cây. Thấy nhiều tinh linh như thế chạy đuối trên đất. Tay và chân rộng, quá khổ so với thân hình. Ống chân ốm, tai to kéo ngược nhọn lên trên tới mức có hình quả lê. Mũi cũng nhọn và môi rộng. Không có răng, không có gì trong miệng, tôi không thấy lưỡi, làm như thể cả người chỉ là một khối thạch. Chúng có hào quang nhỏ màu xanh lục bao quanh. Hai tinh linh chúng tôi để ý sống trong rễ một cây du khổng lồ, sinh vật chui mất vào lỗ hổng, đi vào đó như ta đi vào hang, rồi chìm sâu xuống đất.

Elf Biển.

Blackpool.

July, 1921.

Có những chú elf thân hình kỳ quặc đang chơi đùa trên bãi giữa đám rong biển và đá. Đầu to, mặt hơi choắt giống elf, tai rộng, thân hình nhỏ, tròn và ngắn, ống chân ốm với bàn chân gầy như có màng. Chúng cao từ 8-15cm, quen thuộc với người và không hề bị quấy rầy vì sự hiện diện của người. Thấy như chúng không đi xuống biển.